

REFERAT

Slots- og Kulturstyrelsen
Biblioteksenheden

Den 22. marts 2016

Gitte Smed
Specialkonsulent

Mail: gsm@slks.dk
Direkte tlf. nr.: 3373 3318

Biblioteksrådsmøde

Tirsdag den 16. marts 2016, Slots- og Kulturstyrelsen.

Deltagere

Morten Lautrup-Larsen, Vicedirektør i Slots- og Kulturstyrelsen og formand
Michael Wright, Direktør for Nota
Claus Vesterager, Roskilde Universitetsbibliotek, Forskningsbibliotekernes Chefkollegium
Steen Søndergaard Thomsen (suppleant), Lederforum for Special- og Forskningsbiblioteker
Tove Schmidt Rødgaard, UC Lillebælt Biblioteket, Professionshøjskolernes Biblioteksledernetværk
Lone Gladbo, Gentofte Bibliotekerne, Centralbibliotekscheferne
Sanne Caft, Københavns Hovedbibliotek, Bibliotekscheferne i København og Aarhus
Erland Kolding Nielsen, Direktør for Det Kongelige Bibliotek
Lilian Madsen, Statsbiblioteket, Danske fag-, Forsknings- og Uddannelsesbiblioteker
Kent Poulsen, Frederikssund Kommune, Kommunernes Forening for Pædagogiske Læringscentre
Tine Vind, Enhedschef, Slots- og Kulturstyrelsen
Gitte Smed, Slots- og Kulturstyrelsen, referent

Afbud

Pernille Schütz, Det Danske Filminstitut, Lederforum for Special- og Forskningsbiblioteker
Svend Larsen, Direktør for Statsbiblioteket
Mogens Vestergaard, Roskilde Bibliotek, Bibliotekschefforeningen
Lars Bornæs, Silkeborg Bibliotek, Danmarks Biblioteksforening

REFERAT

- 1) **Velkommen og godkendelse af dagsorden v. Morten Lautrup-Larsen**
MLL bød velkommen. Biblioteksrådet præsenterede sig. Dagsordenen blev godkendt.
- 2) **Orientering fra Slots- og Kulturstyrelsen**

a. Strategiske pejlemærker for folkebiblioteker, status v. Tine Vind

SLKS arbejder med en rammesætning af strategiarbejdet. Ministerens initiativer og handlemuligheder på området blev præsenteret. Ministeren har meldt ud, at bøger og litteratur er et centralt omdrejningspunkt for folkebibliotekerne. Formidlingsprisen fortsætter i 2016 og 2017. EKN spurgte hvorvidt ministeren vil melde minimumsstandarder ud for folkebibliotekernes virke. MLL svarede, at ministeren lægger vægt på det kommunale selvstyre i den sammenhæng.

b. Rameaftaler for centralbibliotekerne 2016-2019 v. Jonna Holmgaard Larsen

JHL præsenterede de nye 4-årige rameaftaler for Centralbibliotekerne (2016-2019). Der er 6 centralbiblioteker i Danmark og de følger regionsstrukturen. Rameaftalerne er realiseret efter en længere dialogproces og er baseret på aftaler ud fra det enkelte centralbiblioteks strategimål, fremfor konkrete indsatser. Opgaverne omfatter materialeforsyning, kompetenceudvikling samt faglig sparring og koordinering foruden funktionen som knudepunkt i kørselsordningen. I aftalerne er der indlagt en årlig 1% besparelse på materialehåndteringen. Der arbejdes desuden med at rationalisere materialeindkøb i de enkelte CB-områder. Rameaftalerne lægger vægt på de fysiske materialesamlinger samt den digitale materialesamling. Mht. digital forsyning arbejdes der tæt sammen med Danskernes Digitale Bibliotek (DDB). Kompetenceudviklingsdelen indeholder en fælles indsats for alle CB'erne efter aftale med SLKS. I år er det samarbejde med folkeskolen.

EKN spurgte ind til en digital materialeforsyning i CB sammenhæng. JHL fortalte, at enkelte licenser ikke kan spredes på tværs af CB'erne, derfor arbejdes der i tilknytning til DDB med at skabe en digital sammenhæng mellem CB områderne, fx om visse tekstlicenser. Der påtænkes også copyright-aftaler med forlag, som kan distribueres mellem folkebiblioteker. EKN spurgte til sammenhængen med Statsbibliotekets artikelservice? LM svarede, at Statsbiblioteket mener, at forsøgene hænger fint sammen med deres services. EKN mente ikke CB'erne har en rolle på det digitale område. JHL svarede, at ifølge lovgivningen skal bibliotekerne sikre materialeforsyning i hele landet. Der er i øjeblikket et forsøg i gang i én region for at afprøve interessen.

SC spurgte ind til en evt. materialeforskydning mellem fysiske og digitale materialer. JHL svarede, at der også er efterspørgsel efter de fysiske materialer og at der derfor er balance mellem materialetyperne. Udviklingen sker over tid. SC spurgte ind til retningslinjer for folkebibliotekernes mulighed for at stille krav om specifik kompetenceudvikling i ens regionale CB? JHL sagde, at svaret ligger i CB'ernes kataloger og budgetter, hvor der kan hentes mere information om de enkelte CB'eres ydelser. Der kan godt stilles krav til CB'erne på dette område, men man skal huske, at det er kommunernes egen opgave at kompetenceudvikle personalet.

Biblioteksrådet vil gerne have mere information om hvor stor en andel af CB-bevillingen der anvendes på kompetenceudvikling. SLKS følger op på spørgsmålet.

c. Bog- og Litteraturpanelet, status og planer v. Annette Bach

AB fortalte om Bog- og Litteraturpanelet. KP roste panelets arbejde. SC roste panelets arbejde med at fremfinde valid data og dokumentation på bog – og litteraturområdet. Se vedlagte præsentation. Bog- og Litteraturpanelets arbejde kan følges via Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside, ligesom der blev henvist til rapporten om bogens og litteraturens vilkår 2015: <http://slks.dk/bogen-2015/>

d. Nyheder fra DEFF v. Bo Öhrström

Bo fortalte om styregruppens strategiarbejde "Åbenhed, Adgang og Deling" (2016-2019) og gav en status på indsatserne. Se vedlagte præsentation.

3) **Frokost**

4) **Nye katalogiseringsregler og national strategi for autoritetsdata v. Anders Cato og Preben Aagaard Nielsen.**

Se vedlagte følgebrev vedr. pkt. A og B.

A. RDA Drøftelse af BIRs indstilling om dansk overgang til RDA (tre bilag)

B. National Strategi for Autoritetsdata Kort drøftelse af indstilling om en dansk National Strategi for Autoritetsdata (to bilag)

AC præsenterede pkt. A og B. SLKS efterspurgte rådgivning fra Biblioteksrådet. Biblioteksrådet drøftede SLKS' indstilling.

EKN fortalte, at KB har været med i forberedelserne og vurderede omkostningerne som interessante. EKN vurderede, at det forberedende arbejde er grundigt udført og tyder på en stor indsats. KB støtter op om autoritetsdata og RDA, men vil ikke støtte et nyt danMARC-format. KB foretrækker den billigste løsning, der ikke inkluderer oversættelse fra engelsk til dansk.

Desuden bemærkede EKN, at KB er utilfreds med at DDB håndterer release-planen for den tekniske infrastruktur i 2017 og at der kan følges op med flere ressourcer. Samtidig anmodede EKN om, at KB får en plads i DDBs styregruppe. CV støttede EKNs bemærkninger og forslag vedr. Den Nationale Strategi for Autoritetsdata.

MLL konkluderede, at Biblioteksrådet efter denne drøftelse, anbefaler at SLKS inkluderer autoritetsdata og RDA i release-planen for 2017. MLL konkluderede videre, at KB og forskningsbibliotekerne har et ønske om større indflydelse i fremtiden.

LG spurgte, om det er muligt at vente med RDA indtil formatet BIBFRAME er på plads? Hertil svarede AC, at KB's specialist og DBC's repræsentant ikke anbefaler denne model, da vi endnu ikke ved hvornår BIBFRAME er

klart, ej hellere om det virkelig helt sikkert bliver BIBFRAME som bliver fremtidens biblioteksformat.

SC støttede indstillingen, vel vidende at det kræver uddannelse og omstilling. CV var enig i EKNs synspunkter. LM støttede indstillingen og bemærkede at oversættelse fra engelsk til dansk er overflødig. TSR støttede indstillingen. SST støttede indstillingen og bemærkede forskningsbibliotekernes sårbarhed uden repræsentation i DDBs styregruppe. MW og KP støttede indstillingen.

5) **Status på implementering af Open Access-strategien**

v. Claus Vesterager

CV fortalte om arbejdet med Open Access-strategien, hvor 80 % skal være publiceret som OA i 2017. Der er lang vej igen for at nå i mål med strategien. Barometeret (se følgende link: www.forskningsdata.dk/da/openaccess) viser fremdriften. Barometeret viser ikke mulighederne helt retvisende, da der er en vis embargo (2 år). Der er kommet stor opmærksomhed på OA på universiteterne efter strategien er blevet lanceret. EKN fortalte i tilknytning hertil om OJS (open journal system), i det KB arbejder med dette område. CV bemærkede, at DEFF forhandlingerne på licensområdet bør inkludere OA-formatet som "pligtaflevering" af post-print (inkl. Karensperiode).

6) **Nyt fra DDB, herunder ERMS v. Glenn Lervad-Bjørn**

GLB gav et indlæg med nyt om DDB og fortsatte herefter med en gennemgang af DDBs arbejde med etablering af et ERMS (Electronic Resource Management System) samt systemets funktionalitet. En tilfredshedsundersøgelse af ERMS viser af 94 % af brugerne er tilfredse med brug og funktionalitet. Løsningen inkluderer et sammenligningsværktøj for bibliotekerne. Indsætterne i 2016 i ERMS forventes at inkludere erfaringsudveksling med DEFF og andre konsortier, hyppigere statistikker og mere målrettede rapporter til bibliotekerne. Desuden vil der foregå en løbende vurdering af de gratis opdateringer af systemet, som DDB via sin aftale tilbydes. SC bemærkede, at konsolideringsfokus i DDB er godt og at ERMSs datastatistik er værdifuld for bibliotekerne. Se vedhæftede præsentation.

7) **Meddelelser**

Der planlægges et nyt møde for Biblioteksrådet i september. Der udsendes en Doodle med datoforslag. Biblioteksrådet er velkommen til at være med til at generere emner til rådets møde.

Rådets forslag til emner på dagsordenen:

- FFU skepsis overfor DDB
- Mere information om FB og FFU'ernes arbejdsområder i kraft af væsnets polarisering, hvor opdragsgiverne stiller flere opgaver der giver nye fokusområder.

- Nationalbibliografien og faldet i statens tilskudsbevillinger: Hvordan vil DBC forvalte dette overfor bibliotekerne.
- Bog- og Litteraturpanelet som aktivt punkt med mere dialog. Planerne for biblioteksafgiften vil rådet også gerne følge, specifikt den politiske stillingtagen til rapporten fra sidste år.
- Nedskæringerne fra statslig side (bl.a. økonomisk overblik over puljerne på kulturområdet – huskunstnerordningen, retrodigitalisering mv.). Hvad er fjernet, skåret væk?
- Københavns nye struktur og "oprydning": gæsteoplæg v. SC om Københavns Kommunes strategi, tankerne bag denne samt indsigt i baggrunden for debatten i dagspressen. Evt. en pejling fra brugerne og kontaktcenteret.
- Folkebibliotekernes brugerundersøgelse

Forslag til Biblioteksrådets møde i foråret 2017:

- Samarbejde ml. PLC'erne og folkebibliotekerne om den nye bekendtgørelse og kapacitetsopbygning på PLC'erne.
- Gymnasierne/DDB

I øvrigt:

- Følge RDA
- Følge Open Access
- Opmærksomhed på DDBs releaseplan
- Nyt fra FFU'erne

8) **Eventuelt**

Intet under dette punkt.

MLL takkede for et godt møde.

11.03.2016/

Ref. Gitte Smed, specialkonsulent, Biblioteksenheden